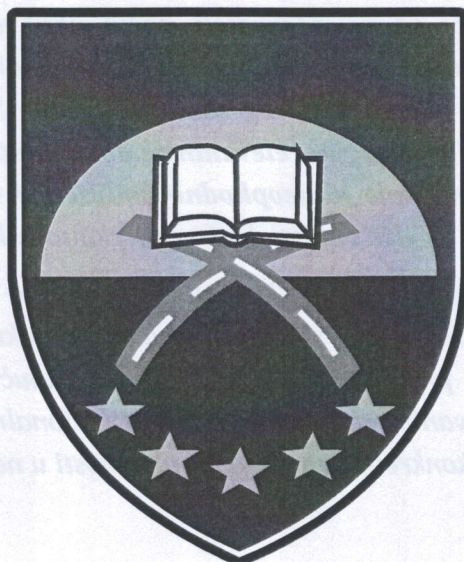

OPĆINA DOBOJ ISTOK

Smjernice za trogodišnje planiranje rada Općine Doboj Istok za period 2024-2026

Doboj Istok, decembar 2023. godina

1. Uvod

Izrada Smjernica za trogodišnje planiranje rada općine doboj Istok za **period 2024.-2026. godine** (u daljem tekstu: Smjernice) proizilazi kao obaveza iz člana 10. Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 74/19 i 2/21) (u daljem tekstu: Uredba).

Smjernice predstavljaju osnovu za planiranje rada općinskih službi za upravu u naredne tri godine, kako bi se na adekvatan način obuhvatili razvojni prioriteti koji su definisani Strategijom integriranog razvoja općine Doboj Istok za period 2021.-2027. godina, Okvirom za implementaciju ciljeva održivog razvoja u BiH, Strategijom razvoja Tuzlanskog kantona za period 2021-2027. i drugim relevantnim dokumentima. Smjernice imaju za cilj da potenciraju ključne aktivnosti koje je neophodno poduzeti u narednom planskom ciklusu, a koje imaju sinergijski efekat za više oblasti društveno-ekonomskog života općine Doboj Istok.

Uredbom su propisani minimalni elementi Smjernica, a iste se izrađuju svake godine za period od tri godine i pripremaju se u skladu sa strateškim dokumentima relevantnim za općinu Doboj Istok. Pored toga što predstavljaju usmjerenje za budući rad organa uprave, Smjernice služe i ostalim zainteresovanim stranama (vaninstitucionalnim akterima) kao vodilja za planiranje i implementaciju konkretnih projekata i aktivnosti u narednom trogodišnjem periodu.

Kratak osvrt

Na području općine Doboj Istok, živi 9.693 stanovnika¹ (procjena sredinom godine), od čega je na teritoriji općine Doboj Istok zaposleno 1865 radnika a ukupan broj zaposlenih na općini i van općine je 2629 radnika, dok je na evidenciji 1.783 nezaposlenih. Od ukupnog broja stanovnika 6.747 je radno sposobno stanovništvo što u procentima iznosi 69,60%. Prosječna neto plata je 745 KM. Poražavajuća je činjenica da je i u 2022 godini broj umrlih (110) veći od broja rođenih (83) za 27 osoba. Broj zaključenih brakova je 57 a broj razvedenih brakova je 8. Ukupan broj penzionera u općini Doboj Istok je 1.576 a ukupan iznos penzija je 669.928 KM na godišnjem nivou. Upoređujući općinu u pogledu vitalnih makro indikatora sa prosjekom u FBiH može se zaključiti solidan napredak u svim segmentima razvoja.

Ključne promjene makro indikatora u 2022 godini (u odnosu na 2021 godinu) ukazuju na povećanje ukupne zaposlenosti za 5,27% (2629-2495) i to kod pravnih lica (doo, dd, jp) povećanje zaposlenosti za 4,12%, dok je vidno povećanje evidentirano kod samostalnih radnji 5,3%, vanprivreda je ostala na prošlogodišnjem nivou. Također, prema izvještaju porezne uprave Doboj istok evidentiran je i porast ukupnog broja privrednih subjekata (pravna i fizička lica) za 17 privrednih subjekata (291 u 2022 i 274 u 2021). Nadalje evidentan je solidan rast ukupnih prihoda od 28,27% upoređujući 2022 i 2021 godinu, kao i rast prosječnih plata za 18,25 %. Prema bilansima stanja naših preduzeća evidentirano je i povećanje imovine naših firmi za 9,7% u odnosu na 2021 godinu. Prema podacima Vanjsko trgovinske komore FBiH u 2022. godini bilježimo rast izvoza za 46,80% i rast uvoza za 2,80% u odnosu na 2021. godinu. Pokrivenost uvoza izvozom je 62,07%, što je veće u odnosu na prosjek Federacije BiH (59,36%). Broj učenika u osnovnim školama smanjio se za 1 učenika (887-888) ili 0,11% i na hiljadu stanovnika iznosi 92 učenika, što je više od prosjeka u TK (82) i od prosjeka FBiH (79). Broj učenika u srednjim školama smanjio se za 11 učenika (288-299) ili za 3,68% i na hiljadu stanovnika iznosi 30

¹(Izvor: Zavod za programiranje razvoja u FBiH-„Socioekonomski pokazatelji po općinama u FBiH u 2022 godini“)

učenik, što je nešto manje od prosjeka u TK (33) i prosjeka u FBiH (33). Prema izvještaju općinskog Doma zdravlja angažovano je 11 ljekara što iznosi 1,13 na 1000 stanovnika. Prema izvještaju Statističkog zavoda FBiH u općini Doboj Istok je registrovano ukupno 3.796 cestovnih motornih vozila a od toga je 37 motocikala, 3.055 putničkih auta, 12 autobusa, 639 teretnih motornih vozila i 53 ostalih vozila.

Prema novoj Metodologiji za izračun Indexa razvijenosti općina Doboj Istok je rangirana na 40. mjestu u Federaciji BiH i 7. mjesto u Tuzlanskom kantonu, sa indeksom razvijenosti 0,80 i time kao III grupa spada u red srednje razvijenih općina u FBiH (Izvor: socioekonomski pokazatelji po općinama za 2022. godinu od Federalnog zavoda za programiranje).

U nastavku je dat tabelaran prikaz makropokazatelja za polaznu 2016 i izvještajnu 2022 godinu. Popunjene su kolone za koje se moglo doći do podataka:

OSNOVNI INDIKATORI RAZVOJA	Indikator	Polazno stanje			Izvještajna godina 2022**			Prosjeak Kantona TK**		
		2016			2022 -1			2022 -1		
		Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž
Stanovništvo	broj	10.105			9.693			431.938		
Zaposlenih stanovnika	broj	1.751			1.865 na općini a ukupno 2629			101.192		
	%	17,3%			38,96% na radno sposobno stanovn (6747).			69,00 radno sposobnog stanovništva		
Nezaposlenih stanovnika	Broj	2.274			1.783	563	1.220	68.973	25.615	43.358
	%	22,5%			26,43% na radno sposobno stan.			40,5%		
Bruto domaći proizvod	iznos	587.000			1.816.963 prihodi u KM			103.250.484		
	po glavi	58			95			239		
Investicije na teritoriji JLS	iznos				48.778.890					
Broj preduzeća/1000 stanovnika	omjer	26			(Ukupno 291 firma a stvarno 30,02 na 1000 stanovn			64,10		
Prosječna neto plaća u KM	iznos	532			7405			1.022		
Broj učenika osnovnih i srednjih škola na hiljadu stanovnika	broj	132,01			122 učenika na 1000 stanovnika			115		
Socijalni transferi po glavi stanovnika	po glavi	122 KM			160,00 KM					
Broj ljekara/1000	omjer	0,79			1,13			2,86		

stanovnika									
Iznos realiziranih sredstava za prioritete iz razvojne strategije	iznos	1.014.649			3.157.245				
DOPUNSKI INDIKATORI RAZVOJA*									
Udio realiziranih kapitalnih investicija u budžetu JLS	omjer	92.358 ili 9%			916.148 ili 29,02%				
Poljoprivrednih gazdinstava/1000 stanovnika	omjer	624 ili 61,75/1000			771 ukupno, 730 RPG+41 poljop. obrt ili 79,54				
Broj korisnika socijalne pomoći/1000 stanovnika	omjer	90 ili 8,91 na hiljadu			80 ili 8,25/1000				
Zdravstveno osiguranih lica u odnosu na ukupno stanovništvo	omjer	95%			Svi građani su zdravstveno osigurani				
Broj aktivnih članova u institucijama kulture	broj	140			160				
Broj aktivnih članova u sportskim institucijama	broj	430			450				
Pokrivenost domaćinstava sa pristupom kontrolisanoj vodi za piće	procenat	90			100%				
Pokrivenost domaćinstava odvozom krutog otpada	procenat	75			80%				
Broj naseljenih mjesta bez asfaltirane putne komunikacije	broj	0			0				
Broj domaćinstava bez pristupa električnoj energiji	broj	0			0				
Emisija CO2 po glavi stanovnika	tona								

*Dopunski indikatori razvoja su funkciji praćenja ostvarenja strateških ciljeva/fokusa.

** Za one makro indikatore za koje nisu dostupni podaci za izvještajnu godinu uključuju se podaci za zadnju dostupnu godinu, a u tom slučaju se trebaju naglasiti umetanjem oznake „(+)" u koloni „indikator“, npr. „broj (+)".

Pregled stanja i kretanja u ekonomiji

Privredu općine Doboj Istok predstavljaju mala i srednja preduzeća osnovana kao društva sa ograničenom odgovornošću, pretežno u privatnom vlasništvu sa raznovrsnim oblicima privredne djelatnosti, kao i fizička lica koja samostalno obavljaju neku od privrednih djelatnosti. Mala i srednja preduzeća predstavljaju osnovni generator razvoja naše lokalne zajednice, glavni su izvor zapošljavanja. Inovativnosti, dinamičnosti, kontinuiteta i rasta, učinkovitosti i socijalne sigurnosti, potiču domaću proizvodnju, izvoz i stvaraju povoljnu poduzetničku klimu.

U općinskom registru privrednih subjekata registrovana su preduzeća iz oblasti poljoprivrede, prerađivačke industrije, snadbjevanja vodom, trgovine, građevinarstva, saobraćaja, zdravstva, i zanatstva.

Prema podacima Porezne uprave i prema registrima samostalnih privrednika općinske službe za poduzetništvo i financije u općini Doboj Istok je registrovano ukupno 291 privrednih subjekata od čega: javnih preduzeća 2, specijaliziranih zadruga 1, privatnih preduzeća 109, i 179 samostalnih radnji. Od ukupnog broja registrovanih preduzeća (pravna lica 109), oko 15 preduzeća nakon postupka likvidacije nisu izvršili brisanje subjekata iz evidencije Porezne uprave. Prema zvaničnim podacima FIA (Finansijsko informatička agencija) iz Sarajeva ukupno je obrađeno 91 aktivnih privrednih subjekata razvrstanih prema Standardnoj klasifikaciji djelatnosti u Federaciji BiH i 179 aktivnih samostalnih radnji koji su obrađeni od strane porezne uprave Doboj Istok.

Posmatrajući broj zaposlenih po pojedinim privrednim subjektima, uzimajući samo aktivna pravna lica prema FIA-i, ovom analizom je obuhvaćeno 53 mikro preduzeća i 38 malih, srednjih i velikih preduzeća (MSV). Kod 179 registrovanih samostalnih radnji zaposleno je oko 395 radnika.

Posmatrajući sumaran pregled ukupne zaposlenosti i privrede i vanprivrede i radnika koji rade u drugim općinama upoređujući 2022. i 2021. godinu, a prema podacima Kantonalne privredne komore Tuzla možemo konstatovati stepen rasta ukupne zaposlenosti za 5,37% ($2.629 \times 100 / 2.495 = 105,37$) ili u nominalnom iznosu za 134 zaposlena ($2629 - 2495$) i smanjenje nezaposlenosti za 3,52% ($1783 \times 100 / 1848 = 96,48\%$) Ako poredimo stepen zaposlenosti u privredi kod pravnih i fizičkih lica (samostalnih radnji) evidentan je porast zaposlenosti kod pravnih lica za 4,12% ($1011 \times 100 / 971 = 104,12\%$) i porast zaposlenosti kod samostalnih radnji.

Ukupan broj radnika u vanprivredi je oko 550. Po našim procjenama ostali dio radnika je zaposleno u drugim općinama, Armiji BiH i inostranstvu.

Prema izvještaju Federalnog zavoda za statistiku ukupna nezaposlenost završno sa decembrom 2022 godine je 1.783 radnika evidentiranih u Službama za zapošljavanje.

Prema dostupnim podacima iz bilansa stanja za 2022. godinu možemo konstatovati da se vrijednost imovine pravnih lica registrovanih na području naše općine u povećanju od 9,70 % ($143.795.633 \times 100 / 131.080.270 = 109,70\%$) u odnosu na 2021. godinu.

Ukupan broj obrađenih MSV preduzeća od strane FIA u 2022 godini je 38. Ukupni prihodi (MSV) preduzeća u 2022 godini iznose 133.674.570 KM. Najveće učešće u ukupnim prihodima imaju Prihodi od ugovora sa kupcima u iznosu od 127.727.792 KM ili u procentualnom iznosu 95,55% i Ostali prihodi i dobiti sa 5.946778 KM ili 4,45%.

Ukupnim troškovima (MSV) preduzeća u 2022 godini iznose 120.351.063 KM. Gledajući strukturu najveće učešće imaju Poslovni rashodi sa 99,09% ($119.262.590 \times 100 / 120.351.063$), te ostali rashodi i gubici sa 0,91% ($1.088473 \times 100 / 120.351.063$).

Ukupan broj obrađenih mikro preduzeća od strane FIA u 2022 godini je 53. Ukupni prihodi od ugovora sa kupcima za mikro preduzeća u 2022 godini iznose 8.960.969,00 KM.

U općini Doboj Istok u 2022. godini ukupno je registrovano 179 samostalnih radnje sa oko 395 zaposlenih. Kod poslovanja samostalnih radnji u 2022. godini evidentno je povećanje i ukupnog prihoda za 2.248.088,86 KM ($11.883.178,26 - 9.635.089,40$) ili 23,33% i povećanje ukupnih troškova za 1.905.115,02 KM ($10.161.170,04 - 8.256.055,02$) ili 23,07% u odnosu na prethodnu godinu.

Sve analize razvojnih potencijala općine Doboj Istok, kako u sadašnjem tako i u narednom periodu, poljoprivrednu proizvodnju kao razvojni potencijal stavljaju kao prioritet. Takva razmišljanja se temelje na iskustvima nama sličnih područja, zatim na postojećim agroekološkim uslovima, navikama stanovništva i na dosadašnjim rezultatima postignutim u ovoj oblasti, te na ukupnom stanju privrede u kome se ona nalazi u ovom trenutku.

Naime, obnavljanje industrijske proizvodnje iziskuje velika sredstva i traži duži vremenski period. Pokretanje ili obnavljanje proizvodnje u oblasti poljoprivrede moguće je za kraće vrijeme i uz znatno manja ulaganja, jer zemljište kao osnovni proizvodni resurs već postoji i njegovo stavljanje u funkciju moguće je na različite načine.

Općina Doboj Istok ima povoljne geografske karakteristike, klimatske uslove, te prirodne resurse za razvoj poljoprivrede (uzgoj voća i povrća) i stočarstva, naročito za proizvodnju mlijeka i peradarstvo. Od ukupnog zemljišta (2.667ha), obradivo zemljište čini 93,55% (2.495ha), od čega je 74,75% (1.865ha) oranica, 15,63% (390ha) pašnjaka, dok je pod voćnjacima 9,62% (240ha) obradivog zemljišta. Velika površina oranica predstavlja velik potencijal za razvoj biljne i ratarske proizvodnje koja je neophodna za

proizvodnju sirovinske osnove za razvoj stočarstva. Radi se o usitnjenim posjedima koja služe poljoprivrednicima da obradom svojih posjeda zadovolje svoje potrebe a tržne viškove prodaju lokalnim zadrugama i lokalnim pijacama. Veliki podstrek razvoju poljoprivrede čine novčani podsticaji u poljoprivredi iz budžeta općina, kantona i Federacije BiH. Zaključno sa 2022 godinom u federalnom registru poljoprivrednih gospodarstava iz općine Doboj Istok registrovano je 771 poljoprivrednih gospodarstava od čega je 730 aktivnih poljoprivrednih gospodarstava (PPG) u 2022 godini i 41 poljoprivrednih gazdinstava kao poljoprivrednih obrta.

Prema zvaničnim podacima Uprave za indirektno oporezivanje i Privredne komore TK općina Doboj Istok po uvozu i izvozu u 2022. godini bilježi veći uvoz u odnosu na izvoz pri čemu je negativan saldo robne razmjene. Evidentno je povećanje i izvoza i uvoza u odnosu na 2021 godinu i to povećanje i izvoza za 46,80 % i uvoza za 2,80% uzimajući u odnos 2022/2021 godinu.

Pokrivenost uvoza izvozom u općini Doboj Istok iznosi 62,07% tako da naša općina u ovom segmentu nalazi se nešto više od nivoa prosjeka Federacije BiH (59,36%). U ukupnom uvozu u Federaciji BiH općina Doboj Istok učestvuje sa 0,13% , a u izvozu sa 0,14% .

Općina Doboj Istok trenutno nema resurse da razvija oblike masovnog turizma, pa je njena turistička ponuda usmjerena na oblike selektivnog turizma. Turizam u općini Doboj Istok je u prvoj fazi razvoja. Neokrnjena priroda, agro-turizam, manifestacije i različiti događaji, vjerski turizam, lovački i ribolovni turizam, njegovanje tradicije i običaja kraja u kojem živimo, gastronomija, njegovanje starih i tradicionalnih zanata postali su značajan turistički resurs u turističkoj ponudi općine Doboj Istok. U zadnje vrijeme je evidentna je sve veća zainteresovanost privatnih obiteljskih gazdinstava za ove oblike seoskog ruralnog turizma.

Obrazovanje

Predškolsko obrazovanje na području općine Doboj Istok se odvija u J.U. za predškolski odgoj učenika „Dječija radost“ sa sjedištem u Brijesnici Maloj i jedini je registrovani vrtić na području Općine. Broj djece obuhvaćen predškolskim odgojem bilježi rast posmatrajući zadnjih pet godina.

Na području općine Doboj Istok djeluju dvije osnovne škole, OŠ “Brijesnica Velika” sa područnom školom u Brijesnici Maloj i OŠ “Klokotnica” sa područnim školama u zaseoku Habibovići i Stanić Rijeci. Broj učenika u školskoj 2022/23 školskoj godini iznosio 887, što je manje ili pad broja osnovnoškolaca za 0,11% u odnosu na prošlu godinu. U 2022/2023 bilo je ukupno 48 odjeljenja sa 85 nastavnika. Broj učenika na 1000 stanovnika je bio 92.

Pored osnovnih škola na području općine Doboj Istok djeluje i Mješovita srednja škola Doboj Istok smještena u Brijesnici Velikoj koja realizira nastavu za 288 učenika što je za 3,68 % manje u odnosu na 2021. godinu u 19 odjeljenja sa 54 nastavnika. U školskoj 2022/23 Mješovita srednja škola Doboj Istok obrazovala je sljedeće profile: gimnazijalce, ekonomske tehničare, prehrambene tehničare, elektro tehničare, vozače motornih vozila, prodavače i krojače.

Zdravstvo

JZU Dom zdravlja Doboj Istok je jedina javna zdravstvena ustanova na području općine Doboj Istok, koja pruža primarnu zdravstvenu zaštitu i konsultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu i prevenciju i promociju zdravstvene zaštite.

Polazeći od Zakonom o zdravstvenoj zaštiti utvrđene i registrovane djelatnosti, menadžment i zaposlenici JZU Dom zdravlja Doboj Istok su svoju aktivnost usmjerili na ostvarivanje sljedećih ciljeva: ranootkrivanje, sprečavanje i suzbijanje uzroka oboljenja i povrijeđivanja; sudjelovanje u podizanju i održavanju psihofizičke i zdravstvene sposobnosti radnika; brigu za očuvanje zdravlja i liječenje svih članova porodice; provođenje mjera zdravstvene zaštite i brigu o zdravstvenom stanju i unaprijeđenju zdravlja učenika, omladine, studenata kao i brigu o zdravstvenom stanju građana starijih od 65 godina, invalida i drugih osoba; zdravstvenu zaštitu specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja; praćenje higijensko-epidemiološke situacije u životnoj i radnoj okolini uz poduzimanje potrebnih preventivnih mjera, a jedan od prioriteta je sprječavanje i suzbijanje pojave zaraznih bolesti. Opština

Doboj Istok jedna je od rijetkih opština koja ima veći broj osiguranika nego stanovnika i to iz razloga jer se kod nas liječe i lica iz povratničkih mjesta: Suho Polje, Svjetljiča, Hodžići pa čak i Grapska.

Socijalna zaštita

Socijalna zaštita stanovništva na području općine Doboj Istok ostvaruje se kroz rad JU Centar za socijalni rad Doboj Istok, čiji je osnivač i finansijer Općina. Broj korisnika Centra za socijalni rad po dostupnim vidovima pomoći je u konstantnom rastu. Strukturu korisnika socijalne pomoći čine nezaposlene osobe, stara i iznemogla lica, penzioneri, bolesne osobe, demobilisani borci, djeca bez staranja i ostale ranjive grupe.

Kultura i sport

Na području općine Doboj Istok djeluje Sportski savez koji objedinjuje 11 klubova: NK Doboj Istok, Klokočnica, NK Mladost Brijesnica, STK Spin, Atletski klub Doboj Istok, Karate klub Doboj Istok, Kajak kano klub Doboj Istok, Rukometni klub Index, Šahovski klub Doboj Istok, Školu nogometa „Di faye“, Školu fudbala „Lilium“ i Brazilska džiu džica u Lukavica Rijeci. Broj sportista se povećava svake godine, a u 2022. godini bilo je aktivnih 470 sportaša, za 2,6% više nego 2021. godine (458). Od sportske infrastrukture općina Doboj Istok posjeduje: Fudbalsko igralište NK Doboj Istok na lokalitetu Luke u Klokočnici, Fudbalsko igralište NK Mladost na lokaciji Čarbina u Brijesnici Velikoj, fiskulturnu salu u Brijesnici Velikoj, fiskulturnu salu u Klokočnici te sportske poligone u Brijesnici Maloj, Brijesnici Velikoj, Klokočnici, Stanić Rijeci i Lukavica Rijeci, koja zadovoljava potrebe korisnika. Ipak, sportsku infrastrukturu je potrebno prilagoditi djeci sa posebnim potrebama i stepenom invaliditeta.

Općina Doboj Istok nema razvijene kulturne sadržaje. Kulturom se bave samo četiri četiri Udruženja građana i to: BZK „Preporod“ Doboj Istok, KUD „2 JUNI“ Stanić Rijeka i KUD „Zijad Alibašić“ Brijesnica Mala, UG „Art Leptir“ i novonastala EMC Sinfonija. Ukupan broj članova u ovim Udruženjima je oko 150 osoba pretežno mlađeg uzrasta. U sklopu aktivnosti kulturnih institucija, organizacija, udruženja realizovane su manifestacije koje njeguju istorijsko naslijeđe kroz običaje, igru i pjesmu a među njima su najzačajnije: Internacionalna smotra folkloru „Spreča“, Smotra folkloru 2 juna u Stanić Rijeci, Književni susreti Kasima Derakovića, Internacionalna smotra folkloru Brijesnica Mala, Izložba domaćih tradicionalnih rukotvorina i gastro ponudom domaćih jela od strane Udruženja žena Doboj Istok, književne večeri, izložbe slika, itd.

Putna infrastruktura

Općina Doboj Istok, posmatrano u odnosu na površinu, ima relativno dobru i gustu mrežu puteva u dužini od 120 km, u koji ulazi magistralni put M4, regionalni put Klokočnica-Lukavica, lokalni nekategorisani putevi, i veliki broj puteva koji imaju tu funkciju ali nisu prevedeni u javna dobra. Na općini Doboj Istok ukupno je asfaltirano 42 km kategorisanih lokalnih puteva od ukupno 73 km uz finansijsko učešće građana 50% od ukupne vrijednosti. Treba napomenuti da su gotovo svi važniji putni pravci kroz naseljena mjesta asfaltirani i da novih zahtjeva od građana skoro da i nema.

Vodosnadbjevanje

Općina Doboj Istok je u cjelosti pokrivena centralnim vodosnadbjevanjem sa tri zasebno odvojena sistema:

1. Sistem Klokočnica-pokriva MZ Klokočnicu, MZ Lukavica Rijeku i dopunjava sistem u MZ Stanić Rijeci (Arteški bunar „Johovak“, PS Rezervoar Frkati, PS Rezervoar Frkati 1, PS Salkići, PS Stanić Rijeka)
2. Sistem Brijesnica Velika - pokriva MZ Brijesnica Velika (Arteški bunar „Lučica“, PS Rezervoar Kapetanija, PS rezervoar Gaj)
3. Sistem Brijesnica Mala - pokriva MZ Brijesnica Mala (Arteški bunar „Luke“)

Ukupna dužina vodovodne mreže je 70,43km i nije se mijenjala u posmatranom vremenskom periodu (2015-2021). Sa prva dva sistema upravlja JKP „Čisto“, snabdijevajući pitkom vodom 2680 domaćinstva i 106 privredna subjekta, dok sistemom u Brijesnici Maloj upravlja MZ Brijesnica Mala snabdijevajući oko 530 domaćinstava i 50 privrednih subjekata vodom za piće. Osim ovih glavnih sistema u općini Doboj Istok postoji još oko 30 lokalnih vodovoda kojima upravljaju grupe građana.

Kanalizaciona mreža

Jedan od prioritetnih projekata u općini Doboj Istok je izgradnja kanalizacione mreže. Općina Doboj Istok je 2005. godine uradila glavni izvedbeni projekat fekalne kanalizacije za sve četiri mjesne zajednice. Prema glavnim izvedbenim projektima pojedinačno za svaku mjesnu zajednicu planirana je izgradnja primarne mreže, sekundarne mreže i postrojenja za prečišćavanje voda. Ukupna vrijednost ovog projekta je oko osam miliona KM, izgradnja je planirana u nekoliko faza na duži vremenski period. U 2002. godini urađen je glavni vod u Kloktnici u dužini od 4,1 km (PE kanalizacione cijevi DN 315 mm, s= 7,7 mm u dužini od 3000 m i PE kanalizacione cijevi DN 400 mm, s= 9,8 mm u dužini od 1100 m). Dio urađene kanalizacije je dio primarne mreže, odnosno dio glavnog voda u Kloktnici i on nije u funkciji za stanovništvo. Nakon spajanja kolektora i prečistača na glavni vod, čije su lokacije projektima određene, isti će biti stavljen u funkciju.

U budućem periodu općina planira izgradnju sekundarne mreže kao II faze čime bi se otvorile veće mogućnosti sufinansiranja ovog projekta djelom iz vlastitih sredstava, a dijelom iz vanjskih izvora. U narednom periodu planirana je izgradnja sekundarne mreže u Kloktnici i izgradnja glavnog voda u Brijesnici Velikoj. Obzirom da se radi o ekološki važnom projektu jedan dio će obezbijediti iz kreditnih sredstava na duži rok sa kamatnom stopom do 1,5%, manji dio sredstava može se obezbijediti od donatora, dok općina planira da vlastita sredstva obezbijedi naplatom priključka na kanalizacionu mrežu, naplatom taksi na kanalizaciju, i preusmjeravanje sredstava kojim su dosad bili realizovani drugi projekti (putevi, osvjetljenja) obzirom da su projekti te vrste u dovoljnoj mjeri realizovani. Po realizaciji ovog projekta koji se planira graditi u fazama, završene i tehnički ispravne dionice kanalizacione mreže će se dati JKP „Čisto“ na upravljanje.

Upravljanje otpadom

Odvozom smeća i krutog otpada sa područja općine Doboj Istok bavi se JKP „ČISTO“. Općina nema vlastitu deponiju, a kao privremena deponija koristi se deponija u Gradu Doboju. Odvoz smeća je organizovan na čitavoj teritoriji općine, broj sklopljenih ugovora sa domaćinstvima u kontinuitetu raste. U pogledu upravljanja otpadom Odlukom općinskog vijeća na 15. Redovnoj sjednici održanoj dana 31.03.2022. godine usvojen je Plan upravljanja otpadom za period 2022-2026 godina. Naplativost usluga preuzimanja i odvoza otpada je u 2022. godini 78 %. Veliki problem predstavljaju divlje deponije koje se nalaze pored lokalnih puteva, vrtača i šumskog zemljišta. Ministarstvo prostornog uređenja je u zadnjih nekoliko godina finansiralo sanaciju divljih deponija ali pošto se nalaze pored lokalnih putnih pravaca one se javljaju svake godine.

U budućem periodu općina Doboj Istok u saradnji sa JKP Čistom namjerava uvesti selekciju otpada u centrima naselja, školama, javnim ustanovama i preduzećima. Pogodnost za taj projekat je u tome što se u neposrednoj blizini naše općine nalazi firma koja otkupljuje selektovani otpad.

Elektrifikacija

Sva naselja općine Doboj Istok su snabdjevena električnom energijom, a 2012. godine unaprijeđen je kvalitet napajanja električnom energijom za 3.600 domaćinstava izgradnjom i montiranjem pokretne 110 kw trafostanice. Pored ove stanice u općini Doboj Istok su instalisane 52 transformatorske stanice kapaciteta 10(20)/0,4 kV. Implementacijom ovog projekta smanjeni su kvarovi na kućanskim aparatima za 50% kao i gubici na industrijskim postrojenjima za 20%. Porastom broja privrednih subjekata te rastom njihovih kapaciteta od strane Općinskog vijeća pokrenuta je inicijativa za izgradnjom stacionirane trafostanice većeg kapaciteta na čijoj se implementacijiradi, a koja će osigurati kvalitetno snabdijevanje električnom energijom za sljedećih 20 godina.

Energetska efikasnost

U zadnjih nekoliko godina veliku pažnju posvećujemo projektima unapređenja energetske efikasnosti na javnim zgradama i objektima a koji se odnose na utopljanje i toplifikacija zgrada, izgradnju obnovljivih izvora zagrijavanja, zamjena ulične rasvjete štedljivim sijalicama itd.

U cilju unapređenja energetske efikasnosti javnih zgrada i objekata u općini Doboj Istok u periodu 2014-2019. godina realizovali smo nekoliko projekata iz ove oblasti: Prelaz na LED rasvjetu

centra Klokočnica finansiranu od strane MPUIZO TK gdje smo ostvarili uštedu na električnoj energiji za 30% na tom lokalitetu; Rekonstrukcija rasyjete ispred zgrade općine LED sijalicama; Utopljavanje stiropolom zgrade JU Mješovite srednje škole u Brijesnici Velikoj, kojim su se ostvarile uštede na grijanju za 25%; Rekonstrukcija, proširenje i utopljavanje područne škole u Stanić Rijeci; Rekonstrukcija, proširenje i utopljavanje stiropolom područne škole u Brijesnici Maloj; Zamjena krova, zamjena stolarije, utopljavanje stiropolom centralne osnovne škole u Klokočnici; Utopljavanje područne škole Dolić u Klokočnici; Izgradnja i utopljavanje stiropolom područne škole u Lukavica Rijeci; Utopljavanje stiropolom Doma kulture u Klokočnici. Osim toga putem privatne inicijative do 2023 godine na području općine Doboj Istok izgrađeno je 8 solarnih elektrana do 150 kw.

Kvalitet zraka

Na osnovu prikupljenih podataka od pokretne stanice za mjerenje kvalitete zraka od strane Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK utvrđeno je da dnevne koncentracije azotdioksida (NO_2) i ugljenmonoksida (CO) nisu prelazile granične i tolerantne vrijednosti utvrđene Pravilnikom o načinu vršenja monitoringa kvalitete zraka i definiranju vrstu zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvalitet zraka (Službene novine FBiH, broj 01/12). Dok su koncentracije sumpordioksida (SO_2) prelazile dva dana pomenute vrijednosti, koncentracije sumpordioksida (SO_2), azot oksida (NO_2), i ozona (O_3) nisu prelazile vrijednosti za epizode pripravnosti, upozorenja i uzbune utvrđene Planom interventnih mjera u slučajevima prekomjernog zagađenja zraka.

Strateški pravci razvoja

Strateški plan lokalnog razvoja općine Doboj Istok za period 2021-2027 godine usvojen je na 10. Redovnoj sjednici Općinskog vijeća održane dana 28.10.2021 godine („Službene novine općine Doboj Istok“ broj 4/21). Strategija je ključni strateško-planski dokument općine, koji treba da podstiče budući rast i razvoj zajednice kroz oblasti društvenog, ekonomskog i sferu zaštite životne sredine, poštujući prostorni plan općine. Strateški plan lokalnog razvoja 2021-2027 je izradio Općinski tim za lokalni razvoj, u saradnji sa Partnerskom grupom i uz tehničku podršku UNDP.

Prilikom izrade Strategije vodilo se posebno računa o tzv. horizontalnoj i vertikalnoj usklađenosti Strategije sa planskim dokumentima na višim nivoima. Naročita pažnja je posvećena onim oblastima i pitanjima koja se međusobno snažno isprepliću, a neodvojivi su dio koncepta održivog razvoja, prije svega pitanja bolje uključenosti osjetljivih društvenih grupa, te uvažavanja aspekta ravnopravnosti polova.

Vizijom i strateškim ciljevima oblikuju se namjeravana konkurentna pozicija, u kojoj je ugrađen princip stvaranja i održavanja konkurentne prednosti, i zajednička perspektiva, u kojoj je ugrađen princip održivosti.

Članovi ORT-a su se složili da je vizijom Općine Doboj Istok kao optimističkom slikom budućnosti razvoja općine Doboj Istok 2021-2027 bude uključen princip stvaranja i održavanja konkurentne prednosti. Vizija glasi: **Ekološki čista, poduzetnički atraktivna i društveno dinamična sredina sa osjećajem ugodnog i zdravog življenja**

Iz strateških fokusa, urađene SWOT analize, vizije razvoja definisana su tri strateška cilja uvažavajući navedeni period.

Strateški ciljevi, sa indikatorima

Strateški ciljevi predstavljaju prvu transformaciju vizije razvoja. Definirani ciljevi imaju uporište u strateškim fokusima kao finalnom rezultatu provedene situacione analize i SWOT analizi. Tako zasnovanim i definiranim strateškim ciljevima očitavaju se glavni dugoročni pravci i očekivani dometi transformacije općine Doboj Istok kao cjeline.

Definisani strateški ciljevi su:

1. Razvijen ambijent za privredni razvoj
2. Razvijen društveni život na području općine
3. Izgrađena i ekonomski održiva javna infrastruktura i unapređeno stanje okoliša

Strateški cilj 1. Razvijen ambijent za privredni razvoj

Strateški cilj odnosi se na unapređenje poduzetničke infrastrukture, prvenstveno otklanjanje prepreka u daljoj uspostavi poslovnih zona te njihovom postupnom uvođenju u namjenu kao zaokruženih prostornih cjelina za koncentrisano obavljanje prioriternih privrednih djelatnosti. Također, za bolje zagovaranje interesa privrede i privrednika u sistemu planiranja lokalnog razvoja, neophodno je nastaviti sa aktivnostima uspostave udruženja poslodavaca, ali i obrtnika ove općine, kao i snažnijom saradnjom općine i privrednika. U oblasti poljoprivrede, u općini koja je dominantno poljoprivredni kraj, neophodna je implementacija različitih mjera poticanja poljoprivrede, a posebno formiranja poljoprivredne zadruge. Svim ovim intervencijama usmjerenim na podršku razvoju poduzetništva uz aktivnosti na unapređenju poslovnog ambijenta, doprinijelo bi se približavanju općine Doboj Istok ostvarenju navedenog strateškog cilja i vizije razvoja.

Strateški cilj 2. Razvijen društveni život na području općine

U kontekstu društvene infrastrukture u proteklom periodu u narednom periodu implementacije strategije fokus je usmjeren na dalju izgradnju i uređenje društvene ikomunalne - cestovne infrastrukture, uređenje javnih površina i njihovu zaštitu, a u skladu sa finansijskim mogućnostima dalju izgradnju i unapređenje obrazovne infrastrukture. Ovaj cilj se, također, odnosi na unapređenje rada institucija civilnog i nevladinog sektora.

U uslovima ograničenih budžetskih sredstava, sa jedne strane, te postojanja i otvaranja novih domaćih i međunarodnih fondova, sa druge strane, jačanje kapaciteta za koordinaciju razvojnih aktivnosti putem Jedinice za upravljanje razvojnih aktivnosti je primarni korak koji općina treba realizirati kako bi se stekli uslovi da se razvoj općine vodi na koherentan i sistemski način. Time će se, pored fokusiranja na realizaciju strateških prioriteta, energija usmjeriti i nanamicanje vanjskih izvora sredstava kako bi se doprinijelo implementaciji strateških intervencija i ostvarenju razvojnih prioriteta Općine. Strateški cilj, pored jačanja koordiniranog i sistemskog upravljanja razvojem, usmjeren je i na jačanje kapaciteta i saradnje općine i drugih aktera javnog, civilnog i nevladinog sektora.

Strateški cilj 3. Izgrađena i ekonomski održiva javna infrastruktura i unapređeno stanje okoliša

Strateški cilj se odnosi na unaprjeđenja u oblasti komunalnih usluga i stanja životne sredine kao i sigurnosti građana (unapređenje sistema vodosnabdjevanja i izgradnje primarnog i sekundarnog sistema kanalizacije, izgradnju organizovnog sistema odvoza krutog i drugog otpada, dalju sanaciju divljih deponija i čišćenje vodotokova, i dr.). Imajući u vidu izloženost područja elementarnim nepogodama, strateški cilj se odnosi i na dalju sanaciju klizišta i drugih šteta uzrokovanih elementarnom nepogodom te provedbu preventivnih mjera od budućih elementarnih nepogoda, posebno jačanje kapaciteta Civilne zaštite.

Indikatori(uticaja) realizacije strateških ciljeva

STRATEŠKI CILJ 1	Indikator	Ukupna vrijednost (2019.)	Planirana vrijednost (2027.)
Razvijen ambijent za privredni razvoj	Ukupan broj nezaposlenih na području općine	348	500
	Broj privrednih subjekata na području općine (pravnih lica i obrtnika)	8	6
	Ukupni prihodi na nivou općine	12.503.386	2.000.000

STRATEŠKI CILJ 2	Indikator	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2027.)
Razvijen društveni život na području općine	Broj sportskih i kulturnih manifestacija	32	40
	Broj stanovnika općine	9.879	10.372
	Stepen razvijenosti općine na nivou FBiH – rang	7	6

STRATEŠKI CILJ 3:	Indikator	Polazna vrijednost (2019.)	Ciljna vrijednost (2027.)
Izgrađena i ekonomski održiva javna infrastruktura i unapređeno stanje okoliša	Zadovoljstvo stanovništva komunalnom infrastrukturom na području općine	4	5
	Broj stanovnika ugroženih prirodnim i drugim katastrofama	3.000	1.500

Kako bi se osigurao visok stepen realizacije zacrtanih strateških ciljeva, definisan je i set prioriteta do 2027. godine koji pokrivaju sve oblasti od strateškog značaja za razvoj općine Doboj Istok. Prioriteti, programi i mjere predstavljaju ključna polja i smjerove djelovanja za ostvarenje vizije i strateških ciljeva i kao takvi imaju najveći uticaj na razvoj, odnosno ostvarenje strateških indikatora.

Strateški cilj 1: Razvijen ambijent za privredni razvoj	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritet 1: Razvoj prerađivačkih kapaciteta, MSP i obrtništva • Prioritet 2: Podizanje konkurentnosti poljoprivrede
Strateški cilj 2: Razvijen društveni život na području općine	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritet 1: Izgraditi i unaprijediti stanje društvene infrastrukture (obrazovanje, sport i kulturu) • Prioritet 2: Poboľjšati zdravlje, sigurnost i socijalnu zaštitu građana • Prioritet 3: Jačanje kapaciteta lokalne uprave
Strateški cilj 3: Izgrađena i ekonomski održiva javna infrastruktura i unapređeno stanje okoliša	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritet 1: Unaprijeđena komunalna i putna infrastruktura • Prioritet 2: Unaprijeđena energetska efikasnost i sistemi za korištenje obnovljivih izvora energije (OIE) • Prioritet 3: Smanjenje rizika od elementarnih nepogoda i drugih vrsta nesreća

Ključni strateški projekti

Na osnovu postavljenih prioriteta i mjera unutar tri strateška cilja, Općina Doboj Istok je identifikovala 7 ključna strateška projekta.

1) „Uspostava poslovnih zona „Klokoćnica-Stanić Rijeka“ i „Brijesnica Mala“ I faza. Površina poslovnih zona je 28 ha i 13 ha, a sama realizacija će se odvijati u nekoliko faza. Općina Doboj Istok ima veoma malo državnog zemljišta u svom posjedu. Kako bi podsticali privredni rast općina Doboj Istok i

privredni subjekti su primorani da kupuju privatno zemljište i da formiranjem poslovnih zona omoguće proširenje proizvodnih i uslužnih kapaciteta zainteresovanim privrednim društvima i izvoznici. Poslovna zona „Klokotnica-Stanić rijeka“ se nalazi pored auto puta Doboj-Tuzla, udaljena od planiranog 5C puta (Sarajevno – Doboj – Brod) 7 km, željezničke stanice 1,5 km aerodroma u Dubravama 57 km i do luke Brčko oko 80 km. U ovoj Poslovnoj zoni je trenutno locirano 6 privrednih subjekata a osigurana je snabdjevenost vode, struje, telefona i interneta. U ovoj zoni je planirana izgradnja proizvodnih kapaciteta. Poslovna zona „Brijesnica Mala“ se nalazi pored auto puta Doboj-Tuzla, udaljena od planiranog 5C puta (Sarajevno – Doboj – Brod) 10 km, željezničke stanice 4,5 km aerodroma u Dubravama 54 km i do luke Brčko oko 77 km. U ovoj Poslovnoj zoni je trenutno locirano 3 privredna subjekta a osigurana je snabdjevenost vode, struje, telefona i interneta. U ovoj zoni je planirana izgradnja prehrambeno-prerađivačkih kapaciteta.

2) „**Izgradnja fiskulturne sale u Osnovnoj školi Brijesnica Mala**“ je prioritetan projekat jer je to jedina područna škola u općini Doboj Istok koja nema fiskulturnu salu za održavanje nastave tjelesnog odgoja. U saradnji općine i mjesne zajednice urađen je projekat izgradnje i određena je lokacija zemljišta na kojoj će se graditi objekat. Fiskulturna sala će se nalaziti u neposrednoj blizini osnovne škole u Brijesnici Maloj a osim korištenja za tjelesni odgoj učenika ova fiskulturna sala će se koristiti za sportske i kulturno umjetničke potrebe lokalnog stanovništva a to su: organizovanje kulturnih manifestacija, organizovanje sportskih turnira, organizovanje raznih izložbi i umjetničkih kolonija, organizovanje muzičkih koncerata, iznajmljivanje sale za sportske klubove i rekreativce. Finansiranje ovog objekta je planirano iz vlastitih i eksternih izvora.

3) „**Formiranje BKC općine Doboj Istok**“ je projekat od katalitičkog značaja jer će biti centar sjedišta svih sportskih klubova, organizacija i udruženja koja se bave kulturom. Osim toga u posebne prostorije BKC se planira formiranje općinske biblioteke i po mogućnosti formiranje radio stanice općine Doboj Istok. Finansiranje ovog projekta se planira iz vlastitih i tuđih sredstava po omjeru 50%:50%. Ukupna vrijednost projekta procijenjena je na 40,000 KM.

4) „**Izgradnja porodične ambulante u Lukavica Rijeci**“. U općini Doboj Istok sve porodične ambulante su zasebne cjeline osim ambulante u Lukavica Rijeci koja je u sastavu lokalnog Doma kulture. Na inicijativu građana MZ Lukavica Rijeka kupljeno je zemljište i pokrenute su aktivnosti na gradnji zasebne porodične ambulante po standardima Ministarstva zdravstva TK. Zdravstvene usluge bi koristilo oko 1100 građana ove rubne mjesne zajednice. Ovaj projekat bi finansirali iz sredstava budžeta (100,000 KM) i uz učešće Vlade TK (150,000 KM). Ukupna vrijednost projekta je 250.000 KM.

5) „**Izgradnja kanalizacije u općini Doboj Istok**“. Općina Doboj Istok je skup ruralnih naselja i nema izgrađenu kanalizacionu mrežu. Otpadne vode se ispuštaju u septičke jame, i manje vodotokove, i predstavljaju veliki problem zbog potrošnje velike količine vode koja uzrokuje zagađenje okoline i pojavu klizišta na različitim lokalitetima. Općina Doboj Istok je 2011 godine uradila glavni projekat izgradnje kanalizacije zasebno za svaku mjesnu zajednicu. Finansiranje ovog projekta bi bilo i iz vlastitih (500,000 KM) i međunarodnih sredstava (1,500,000 KM), a ukupna vrijednost projekta je 2,000,000 KM.

6) „**Izgradnja puta Mujanov mezar–Lukavica Rijeka**“ je projekat od strateškog značaja za direktno povezivanje općine i MZ Lukavica Rijeka, a koja se dosad saobraćala preko općine Gračanica. Realizacijom ovog projekta stvorice se uslovi za kraći promet ljudi i dobara. Izgradnjom ove dionice puta stvorice se povoljni uslovi za stambenu izgradnju na ovoj trasi puta. Finansiranje projekta od 200.000 KM je predviđeno iz vlastitih i eksternih izvora kroz omjer 40%:60%.

7) „**Sanacija klizišta Haskići MZ Stanić Rijeka**“. Naselje Haskići se nalazi u sjevernom dijelu MZ Stanić Rijeka uz lokalnu putnu komunikaciju Stanić Rijeka-Hodžići. Naselje sadrži 16 stambenih objekata, gdje je 16 porodica sa 64 stanovnika. Smješteno je na padini koja ima generalni nagib oko 150 (S-J), između dva potoka, bujičastog karaktera, koja iz pravca sjevera teku dalje prema rijeci Spreči. Gotovo cjelokupan prostor naselja zahvaćen je klizištima koja su u toj mjeri oštetila navedenu

putnu komunikaciju u dužini, od oko 300 metara, da je na mjestima gotovo neprohodna. Isto tako ugrožena je stabilnost gotovo svih objekata u naselju, kao i postojeće vodovodne i elektro niskonaponske mreže. Finasniranje projekta od 150.000 KM je predviđeno iz vlastitih i eksternih izvora koji su planirani da se realiziraju kroz omjer 30.000 KM vlastiti izvori i 120.000 KM eksterni izvori finansiranja.

Indikativan finansijski okvir za planirane projekte za period 2024-2026

Realizacija planiranih prioriteta, mjera i strateških projekata za period od 2024.-2026. godine finansirati će se kombinacijom budžetskih sredstava općine Doboj Istok kao i sredstvima viših nivoa vlasti, međunarodnih donatorskih organizacija u BiH te vanbudžetskim sredstvima.

Općina Doboj Istok je Akcionim planom za realizaciju mjera i strateških projekata iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za period 2024-2026. godina planirala je sredstva u iznosu od 8.572.000.00 KM, od čega su budžetska sredstva iznose 2.334.500,00 KM, te sredstva vanjskih izvora u iznosu od 6.237.500,00 KM, a za 2024. godinu planirano je 3.214.000,00 KM od čega su budžetska sredstva iznose 1.171.500. KM, i ostali vanjski izvori u iznosu od 2.092.500 KM

Prilog : Akcioni plan razvoja 2024-2026

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA DOBOJ ISTOK
OPĆINSKI NAČELNIK

Broj: 01-04-25-145/23

Datum: 26.12. 2023. godine

OPĆINSKI NAČELNIK,

Kemal Bratić